

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2017/584**(2016. gada 14. jūlijs),****ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES papildina ar regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par prasībām attiecībā uz tirdzniecības vietu organizāciju****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES ⁽¹⁾, jo īpaši tās 48. panta 12. punkta a), c) un g) apakšpunktu.

tā kā:

- (1) Ir svarīgi nodrošināt, ka tirdzniecības vietām, kas dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību, ir pietiekamas sistēmas un kontrolpasākumi.
- (2) Šīs regulas normas ir piemērojamas ne tikai attiecībā uz regulētiem tirgiem, bet arī uz daudzpusējām tirdzniecības sistēmām un organizētām tirdzniecības sistēmām, kas minētas Direktīvas 2014/65/ES 18. panta 5. punktā.
- (3) Tehnoloģiju attīstības un it īpaši algoritmiskās tirdzniecības ietekme ir viens no galvenajiem virzītājspēkiem, kas nosaka tirdzniecības vietu pārvaldīšanas spēju un mehānismus. Riski, kas izriet no algoritmiskās tirdzniecības, var pastāvēt jebkura veida tirdzniecības sistēmā, kuras darbība tiek atbalstīta ar elektroniskiem līdzekļiem. Tādēļ būtu jānosaka konkrētas prasības attiecībā uz regulētu tirgu, daudzpusēju tirdzniecības sistēmu un organizētu tirdzniecības sistēmu organizāciju ("organizatoriskās prasības"), kas atļauj vai dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību to sistēmās. Šādās tirdzniecības sistēmās var notikt algoritmiskā tirdzniecība (pretstatā tirdzniecības sistēmām, kurās algoritmiskā tirdzniecība nav atļauta), tostarp tirdzniecības sistēmās, kurās vienošanās par darījumiem tiek noslēgtas mutvārdu sarunās.
- (4) Pārvaldības kārtība, darbības atbilstības uzraudzības funkcijas ietekme, personāla jautājumi un ārpalpojumu izmantošana būtu jāreglamentē to organizatorisko prasību ietvaros, ar kurām paredzēts nodrošināt elektronisko tirdzniecības sistēmu izturētspēju.
- (5) Būtu jānosaka prasības attiecībā uz tirdzniecības vietu sistēmām, kas atļauj vai dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību. Tomēr to konkrētajai piemērošanai būtu jānotiek kopsakarā ar pašnovērtējumu, kas katrai tirdzniecības vietai ir jāveic, jo ne visi tirdzniecības modeļi rada tādus pašus riskus. Tādēļ dažas organizatoriskās prasības varētu nebūt atbilstošas konkrētiem tirdzniecības modeļiem, lai gan to tirdzniecības sistēmas zināmā mērā varētu tikt atbalstītas ar elektroniskiem līdzekļiem. Konkrētāk, konkrētās prasības, kas nosakāmas attiecībā uz cenu piedāvājumu pieprasīšanas sistēmām vai hibrīdām sistēmām, būtu jāapsver, ņemot vērā veiktās algoritmiskās tirdzniecības darbības būtību, mērogu un sarežģītību. Tāpat attiecīgā gadījumā tirdzniecības vietām būtu jāievieš stingrākas prasības.
- (6) Būtu rūpīgi jāņem vērā riski, kas izriet no algoritmiskās tirdzniecības, īpašu uzmanību pievēršot riskiem, kas varētu ietekmēt tirdzniecības sistēmas pamatelementus, tostarp datoraparātūru, programmatūru un saistītās sakaru līnijas, kuras izmanto tirdzniecības vietas un tirdzniecības vietu dalībnieki, iesaistītās personas vai klienti (turpmāk "dalībnieki"), lai veiktu savu darbību un jebkāda veida izpildes sistēmas vai rīkojumu pārvaldības sistēmas, kuras izmanto tirdzniecības vieta, tostarp savietošanas algoritmus.
- (7) Konkrētās organizatoriskās prasības attiecībā uz tirdzniecības vietām ir jānosaka, izmantojot stabili pašnovērtējumu, kurā būtu jānovērtē vairāki parametri. Šādā pašnovērtējumā būtu jāiekļauj jebkādi citi apstākļi, kas nav tieši izklāstīti un kas varētu ietekmēt to organizāciju.
- (8) Minimālajam laikposmam dalībnieku pašnovērtējuma un uzticamības pārbaudes dokumentācijas uzglabāšanai šīs regulas vajadzībām vajadzētu būt tādām pašām kā vispārīgajam dokumentācijas uzglabāšanas termiņam, kas paredzēts Direktīvā 2014/65/ES.

⁽¹⁾ OVL 173, 12.6.2014., 349. lpp.

- (9) Ja tirdzniecības vietām ir pienākums veikt uzraudzīšanu reāllaikā, ir nepieciešams, ka, lai brīdinājumu raidīšana pēc šādas uzraudzīšanas būtu iedarbīga, tā tiktu veikta maksimāli pietuvināti tūlītējai reakcijai, cik vien tas tehniski ir iespējams, tātad maksimāli piecu sekunžu laikā. Tā paša iemesla dēļ jebkādas darbības pēc šādas uzraudzīšanas būtu jāveic pēc iespējas drīz, pieņemot, ka attiecīgās personas attiecībā uz sistēmām rīkojas ar pārdomātu efektivitātes un izdevumu pakāpi.
- (10) Tirdzniecības vietu piedāvātās testēšanas ietaises nedrīkstētu radīt riskus sakārtotai tirdzniecībai. Šajā nolūkā būtu jānosaka, ka tirdzniecības vietām ir pienākums ieviest atbilstošu godīgas izmantošanas politiku, nodrošināt striktu nodalīšanu starp testēšanas vidi un darba vidi vai arī atļaut testēšanu vienīgi pēc tirdzniecības laika.
- (11) Atbilstības testēšanā būtu jānodrošina, ka sistēmas vai algoritmu pamatelementi, kurus izmanto dalībnieki, darbojas pareizi un atbilstoši tirdzniecības vietas noteiktajām prasībām, tai skaitā spēj plānotā veidā savstarpēji iedarboties uz tirdzniecības vietas savietošanas loģiku un atbilstoši apstrādāt datu plūsmas uz tirdzniecības vietu un no tās. Testēšana attiecībā pret nesakārtotiem tirdzniecības apstākļiem būtu jāveic tā, lai konkrēti risinātu algoritma vai stratēģijas reakciju uz apstākļiem, kas varētu radīt nesakārtotu tirgu.
- (12) Ja tirdzniecības vietas piedāvā algoritmu testēšanas mehānismus, piedāvājot testēt simbolus, būtu uzskatāms, ka to pienākums nodrošināt ietaises testēšanai attiecībā pret nesakārtotiem tirdzniecības apstākļiem ir izpildīts. Lai dalībniekiem dotu iespēju iedarbīgi izmantot šādus testēšanas simbolus, tirdzniecības vietām būtu jāpublicē testēšanas simbolu specifikācijas un īpašības tādā pašā detalizācijas pakāpē, kāda ir publiskota attiecībā uz īstajiem, darba vidē izmantotajiem līgumiem.
- (13) Būtu jāparedz tirdzniecības vietu pienākums nodrošināt līdzekļus, ar kuriem var atvieglot testēšanu attiecībā pret nesakārtotiem tirdzniecības apstākļiem. Tomēr nebūtu jāparedz, ka to dalībniekiem ir pienākums izmantot šos līdzekļus. Kā pietiekama garantija būtu jāuzskata tas, ka tirdzniecības vieta no saviem dalībniekiem saņem apliecinājumu par to, ka šāda testēšana ir notikusi un kādi līdzekļi ir izmantoti šādā testēšanā, tomēr tirdzniecības vietām nebūtu pienākuma pārbaudīt, vai šie līdzekļi ir atbilstoši un kādi ir šīs testēšanas rezultāti.
- (14) Būtu jāparedz tirdzniecības vietu un to dalībnieku pienākums iegādāties atbilstošu aprikojumu, lai ārkārtas gadījumos, ja rodas neparedzēti apstākļi, varētu atcelt neizpildītos rīkojumus.
- (15) Tiešas elektroniskas piekļuves (TEP) pakalpojumu sniegšana nenoteiktam skaitam personu varētu radīt risku šo pakalpojumu sniedzējam un arī tās tirdzniecības vietas izturētspējai un jaudai, kurā šādi rīkojumi ir iesūtīti. Lai risinātu šādus riskus, ja tirdzniecības vieta atļauj apakšdelegēšanu, TEP sniedzējam vajadzētu būt iespējai apzināt dažādās rīkojumu plūsmas no apakšdelegēšanas adresātiem.
- (16) Ja tirdzniecības vieta atļauj garantētu (sponsorētu) piekļuvi, potenciālajiem garantētās piekļuves klientiem būtu jāpiemēro tirdzniecības vietas atļaujas piešķiršanas procedūra. Būtu jāatļauj tirdzniecības vietām lemt par to, ka to dalībniekiem ir nepieciešams saņemt atļauju, lai tie varētu sniegt pakalpojumu – tiešo piekļuvi tirgum.
- (17) Tirdzniecības vietām būtu jākonkretizē prasības, kas ir jāievēro to dalībniekiem, lai tiem tiktu atļauta TEP sniegšana, un būtu jānosaka minimālie standarti, kas būtu jāievēro potenciālajiem TEP klientiem uzticamības pārbaudes procedūras ietvaros. Šīs prasības un standarti būtu jāpielāgo riskiem, kurus rada to sagaidāmās tirdzniecības būtība, mērogs un sarežģītība, un sniegtajiem pakalpojumiem. Konkrētāk, tajās būtu jāiekļauj novērtējums par sagaidāmo tirdzniecības apmēru, rīkojumu apjomu un piedāvātā savienojuma veidu.
- (18) Konsekvences labad un lai nodrošinātu finanšu tirgu raitu darbību, ir nepieciešams noteikt, ka šajā regulā izklāstītos noteikumus un saistītās valsts tiesību normas, ar kurām transponē Direktīvu 2014/65/ES, piemēro no viena un tā paša datuma.
- (19) Šī regula ir balstīta uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde.
- (20) Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde ir rīkojusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, uz kuru ir balstīta šī regula, izvērtējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un lūgusi atzinumu no Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1095/2010 ⁽¹⁾ 37. pantu,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGAS ORGANIZATORISKĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ TIRDZNICĪBAS VIETĀM, KURAS DOD IESPĒJU VEIKT VAI ATĻAUJ ALGORITMISKO TIRDZNICĪBU SAVĀS SISTEMĀS

1. pants

Priekšmets un tvērums

(Direktīvas 2014/65/ES 48. pants)

1. Šajā regulā ir izklāstīti detalizēti noteikumi par organizatoriskām prasībām attiecībā uz tirdzniecības vietu sistēmām, kuri atļauj vai dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību, saistībā ar to izturētspēju un jaudu, prasībām tirdzniecības vietām nodrošināt atbilstošu algoritmu testēšanu un prasībām par kontrolpasākumiem attiecībā uz TEP saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 12. punkta a), b) un g) apakšpunktu.
2. Šīs regulas vajadzībām ir uzskatāms, ka tirdzniecības vieta atļauj vai dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību, ja rīkojumu iesniegšana un rīkojumu savietošana tiek atvieglota ar elektroniskiem līdzekļiem.
3. Šīs regulas vajadzībām ir uzskatāms, ka mehānismi vai sistēmas, kas atļauj vai dod iespēju veikt algoritmisko tirdzniecību, ir "algoritmiskās tirdzniecības sistēmas".

2. pants

Pašnovērtējums par atbilstību Direktīvas 2014/65/ES 48. pantam

(Direktīvas 2014/65/ES 48. pants)

1. Pirms tirdzniecības sistēmas ieviešanas un vismaz vienreiz gadā ikviena tirdzniecības vieta veic pašnovērtējumu par savu atbilstību Direktīvas 2014/65/ES 48. pantam, ņemot vērā savas komercdarbības būtību, mērogu un sarežģītību. Pašnovērtējums ietver izvērtējumu par visiem parametriem, kas minēti šīs regulas pielikumā.
2. Tirdzniecības vieta sava pašnovērtējuma dokumentāciju uzglabā vismaz piecus gadus.

3. pants

Tirdzniecības vietas pārvaldība

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikviena tirdzniecības vieta sava pārvaldības un lēmumu pieņemšanas vispārīgā regulējuma ietvaros izveido un uzrauga savu tirdzniecības sistēmu, izmantojot skaidru un formalizētu pārvaldības kārtību, kurā izklāstīti šādi aspekti:
 - a) to izvērtējums par tehniskiem, risku un atbilstības jautājumiem, ko veic pirms izšķirošu lēmumu pieņemšanas;
 - b) skaidra pārskatatbildības hierarhija, tai skaitā procedūras par tirdzniecības sistēmu izstrādi, ieviešanu un pēcāku atjauninājumu apstiprināšanu un tirdzniecības sistēmu uzraudzīšanas gaitā konstatēto problēmu risināšanu;
 - c) iedarbīgas procedūras par informācijas nosūtīšanu nolūkā efektīvi un laikus saņemt un īstenot norādījumus;
 - d) uzdevumu un atbildības nošķiršana, lai nodrošinātu iedarbīgu uzraudzību pār to, kā tirdzniecības vietas ievēro atbilstību.

2. Tirdzniecības vietas izpildinstitūcija vai augsta līmeņa vadība apstiprina:
 - a) atbilstības pašnovērtējumu, kas veikts saskaņā ar 2. pantu;
 - b) pasākumus, ar kuriem paredzēts palielināt tirdzniecības vietas jaudu, lai attiecīgā gadījumā ievērotu atbilstību 11. pantam;
 - c) darbības, ar kurām paredzēts labot būtiskus trūkumus, kas atklāti saskaņā ar 12. un 13. pantu veiktās uzraudzības gaitā un pēc tirdzniecības sistēmu darbības rezultātu un jaudas regulārās pārskatīšanas saskaņā ar 14. pantu.

4. pants

Darbības atbilstības uzraudzības funkcija pārvaldības mehānismu ietvaros

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka tās darbības atbilstības uzraudzības funkcija ir atbildīga par:
 - a) to, lai nodrošinātu, ka visam personālam, kas iesaistīts algoritmiskajā tirdzniecībā, būtu skaidrs priekšstats par tirdzniecības vietas juridiski saistošiem pienākumiem attiecībā uz šādu tirdzniecību;
 - b) tādu politiku un procedūru izstrādi un uzturēšanu, ar kurām paredzēts nodrošināt, ka algoritmiskās tirdzniecības sistēmas atbilst šiem pienākumiem.
2. Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka tās darbības atbilstības uzraudzības funkcijas personālam ir vismaz vispārīga izpratne par to, kā darbojas algoritmiskās tirdzniecības sistēmas un algoritmi.

Darbības atbilstības uzraudzības funkcijas personāls pastāvīgi sazinās ar personām tirdzniecības vietas ietvaros, kurām ir detalizētas tehniskās zināšanas par šīs tirdzniecības vietas algoritmiskās tirdzniecības sistēmu vai algoritmiem.

Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina arī to, ka darbības atbilstības uzraudzības funkcijas personālam jebkurā laikā ir iespēja tieši sazināties ar personām, kurām ir piekļuve 18. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajai funkcionalitātei (turpmāk "kritiskā (*kill*) funkcionalitāte"), vai tam pašam ir piekļuve minētajai kritiskajai funkcionalitātei un iespēja sazināties ar personām, kas atbildīgas par algoritmiskās tirdzniecības sistēmu.

3. Ja darbības atbilstības uzraudzības funkciju pilnīgi vai daļēji veic piesaistīta trešā persona, kas sniedz ārpakalpojumu, tirdzniecības vieta šai trešajai personai nodrošina tādu pašu piekļuvi informācijai, kādu tā nodrošinātu savam darbības atbilstības uzraudzības funkcijas personālam. Ikvienu tirdzniecības vietu noslēdz līgumu ar šādu darbības atbilstības uzraudzības konsultantu, nodrošinot, ka:
 - a) tiek aizsargāts datu privātums;
 - b) netiek aizkavēta darbības atbilstības uzraudzības funkcijas revīzija, ko veic iekšējie un ārējie revidenti vai kompetentā iestāde.

5. pants

Personāls

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu nodarbina pietiekamu skaitu darbinieku, kuriem ir nepieciešamās iemaņas, lai vadītu tās algoritmiskās tirdzniecības sistēmas un tirdzniecības algoritmus, un pietiekamas zināšanas par šādiem aspektiem:
 - a) attiecīgās tirdzniecības sistēmas un algoritmi;
 - b) šādu sistēmu un algoritmu uzraudzīšana un testēšana;

- c) tirdzniecības vietas dalībnieku, iesaistīto personu vai klientu (turpmāk "dalībnieki") veiktās tirdzniecības veidi;
- d) tirdzniecības vietas juridiski saistošie pienākumi.

2. Ikvienu tirdzniecības vietu nosaka 1. punktā minētās nepieciešamās iemaņas. Šīs nepieciešamās iemaņas 1. punktā minētajiem darbiniekiem ir darbā pieņemšanas laikā, vai arī viņi tās apgūst apmācības ietvaros pēc pieņemšanas darbā. Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka minētās darbinieku iemaņas pastāvīgi tiek atjauninātas, un regulāri veic šo iemaņu izvērtēšanu.

3. Apmācības, kas minētas 2. punktā, pielāgo attiecīgo darbinieku pieredzei un atbildībai, ņemot vērā viņu darbības būtību, mērogu un sarežģītību.

4. Darbinieki, kas minēti 1. punktā, ietver darbiniekus, kuru pieredzes un/vai atbildības pakāpe ir pietiekama, lai iedarbīgi veiktu savas funkcijas tirdzniecības vietas ietvaros.

6. pants

Ārpakalpojumi un iepirkumi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu, kas savu pamatdarbības funkciju, kuras saistītas ar sistēmām, kas atļauj vai dod iespēju veikt algoritmiskās tirdzniecības, veikšanai pilnā vai daļējā apmērā piesaista ārpalpojumus, nodrošina, ka:

- a) ārpalpojumu līgums attiecas vienīgi uz pamatdarbības funkcijām un neparedz izmaiņas attiecībā uz augsta līmeņa vadības un izpildinstitūcijas atbildību;
- b) tirdzniecības vietas attiecības ar un saistības pret saviem dalībniekiem, kompetentajām iestādēm vai trešām personām, piemēram, datu plūsmas pakalpojumu klientiem, paliek nemainītas;
- c) tie atbilst prasībām, kurām tiem ir jāatbilst, lai tiktu apstiprināti saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES III sadaļu.

2. Šā panta vajadzībām pamatdarbības funkcijas citstarp ietver visas ar tirdzniecības sistēmas darbību un uzraudzību saistītās tiešās darbības, kuras atbalsta šādus elementus:

- a) augšupēja savienojamība, rīkojumu iesniegšanas jauda, to ierobežošanas spēja un spēja līdzsvarot ienākošos klientu rīkojumus, izmantojot atšķirīgas vārtejas;
- b) programma, kas paredzēta tirdzniecības rīkojumu savietošanai;
- c) lejupēja savienojamība, rīkojumu un darījumu rediģēšana un citu veidu tirgus datu plūsma;
- d) infrastruktūra, kas paredzēta a), b) un c) apakšpunktā minēto elementu darbības uzraudzīšanai.

3. Ikvienu tirdzniecības vietu dokumentē to, kā tā izraugās ārpalpojumu sniedzēju, kuram tiek uzticēta pamatdarbības funkciju veikšana (turpmāk "pakalpojumu sniedzējs"). Tā veic nepieciešamos pasākumus, lai pirms ārpalpojumu līguma noslēgšanas un visā tā darbības laikā nodrošinātu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) pakalpojumu sniedzējs spēj veikt minētās funkcijas, profesionāli sniedzot ārpalpojumus, uz kuriem var paļauties, un tas ir saņēmis šim nolūkam nepieciešamās, tiesību aktos paredzētās atļaujas;
- b) pakalpojumu sniedzējs pienācīgi uzrauga šo funkciju veikšanu ārpalpojumu veidā un pienācīgi pārvalda ar ārpalpojumu līgumu saistītos riskus;
- c) ārpalpojumi tiek sniegti saskaņā ar ārpalpojumu līgumā izklāstītajām specifikācijām, kuras ir balstītas uz iepriekš noteiktām metodēm pakalpojumu sniedzēja darbības standarta novērtēšanai, tostarp sniegto pakalpojumu mērīšanas metriku un specifikācijām par prasībām, kas jāievēro;
- d) tirdzniecības vietai ir nepieciešamās speciālās zināšanas, lai varētu iedarbīgi uzraudzīt ārpalpojumu sniedzējam uzticētās funkcijas un pārvaldīt ar ārpalpojumu līgumu saistītos riskus;

- e) tirdzniecības vieta spēj ātri veikt attiecīgas darbības, ja pakalpojumu sniedzējs šīs funkcijas neveic iedarbīgi un saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un normatīvajām prasībām;
- f) pakalpojumu sniedzējs atklāj tirdzniecības vietai ziņas, kas varētu būtiski ietekmēt tā spēju ārpakalpojumu veidā iedarbīgi veikt minētās funkcijas, izpildot savus juridiski saistošos pienākumus;
- g) tirdzniecības vieta spēj nepieciešamības gadījumā izbeigt ārpakalpojumu līguma darbību, nekaitējot klientiem sniegto pakalpojumu nepārtrauktībai un kvalitātei;
- h) pakalpojumu sniedzējs sadarbojas ar tirdzniecības vietas kompetentajām iestādēm saistībā ar darbībām, kas tiek veiktas ārpakalpojumu veidā;
- i) tirdzniecības vietai ir faktiskā piekļuve datiem saistībā ar darbībām, kas tiek veiktas ārpakalpojumu veidā, un pakalpojumu sniedzēja komercdarbības telpām, un tirdzniecības vietas revidentiem un kompetentajām iestādēm ir faktiskā piekļuve datiem saistībā ar darbībām, kas tiek veiktas ārpakalpojumu veidā;
- j) tirdzniecības vieta nosaka prasības, kas pakalpojumu sniedzējiem ir jāievēro, lai aizsargātu konfidenciālu informāciju par tirdzniecības vietu un tās dalībniekiem, kā arī tirdzniecības vietas īpašumā esošu informāciju un programmatūru;
- k) pakalpojumu sniedzējs ievēro j) apakšpunktā minētās prasības;
- l) tirdzniecības vieta un pakalpojuma sniedzējs izstrādā, ievieš un uztur plānu neparedzētiem gadījumiem par negadījumu seku novēršanu un datu dublēšanas ietaišu regulārām pārbaudēm, ja tas ir nepieciešams attiecībā uz pamatdarbības funkciju, kas tiek veikta ārpakalpojumu veidā;
- m) ārpakalpojumu līgumā konkrētā pakalpojumu sniedzēja pienākumus gadījumos, kad tas nevar sniegt savus pakalpojumus, tai skaitā gadījumos, kad šos pakalpojumus sniedz aizvietotājs;
- n) tirdzniecības vietai ir piekļuve informācijai par pakalpojumu sniedzēja darbības nepārtrauktības mehānismu, kas minēts 16. pantā.

4. Ārpakalpojumu līgumu noslēdz rakstveidā, un tas ietver:

- a) tiesību un saistību cesiju (vai pārjaunojumu) starp pakalpojumu sniedzēju un tirdzniecības vietu;
- b) skaidri saprotamu aprakstu par:
 - i) pamatdarbības funkcijām, kas tiek veiktas ārpakalpojumu veidā;
 - ii) tirdzniecības vietas piekļuvi pakalpojumu sniedzēja uzskaiti un dokumentācijai;
 - iii) procedūru par potenciālu interešu konfliktu apzināšanu un risināšanu;
 - iv) katras puses uzņemto atbildību;
 - v) procedūru par līguma grozīšanu un darbības izbeigšanu.
- c) līdzekļus, ar kuriem var nodrošināt, ka gan tirdzniecības vieta, gan pakalpojumu sniedzējs jebkādā nepieciešamā veidā veicina to, ka kompetentā iestāde var izmantot savas uzrauga pilnvaras.

5. Ikviens tirdzniecības vieta ziņo kompetentajām iestādēm par saviem plāniem piesaistīt ārpakalpojumus pamatdarbības funkciju veikšanai šādos gadījumos:

- a) ja pakalpojumu sniedzējs tādus pašus pakalpojumus sniedz arī citām tirdzniecības vietām;
- b) ja ārpakalpojumi tiktu piesaistīti tādu izšķirošu pamatdarbības funkciju veikšanai, kuras nepieciešamas darbības nepārtrauktībai; tādā gadījumā tirdzniecības vieta lūdz, lai kompetentā iestāde piešķir iepriekšēju atļauju.

6. Šā panta 5. punkta b) apakšpunkta vajadzībām izšķirošas pamatdarbības funkcijas ietver funkcijas, kas nepieciešamas, lai izpildītu Direktīvas 2014/65/ES 47. panta 1. punkta b), c) un e) apakšpunktā minētās saistības.

7. Ikviens tirdzniecības vieta informē kompetentās iestādes par ārpalpojumu līgumiem, uz kuriem neattiecas prasības par iepriekšēju atļauju uzreiz pēc līguma parakstīšanas.

II NODAĻA

TIRDZNICĪBAS VIETAS JAUDA UN IZTURĒTSPĒJA

7. pants

Tirdzniecības vietas dalībnieku uzticamības pārbaude

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikviens tirdzniecības vieta paredz nosacījumus, ar kādiem tās dalībnieki var izmantot tās elektronisko rīkojumu iesniegšanas sistēmu. Šie nosacījumi, kuru noteikšanā ņem vērā tirdzniecības vietas tirdzniecības modeli, aptver vismaz šādus aspektus:

- a) pirmstirdzniecības kontrolpasākumi attiecībā uz rīkojumu cenu, apjomu un vērtību un sistēmas un pēctirdzniecības kontrolpasākumu izmantošanu attiecībā uz dalībnieku tirdzniecības darbību;
- b) kvalifikācija, kas nepieciešama dalībnieku darbiniekiem vadošos amatos;
- c) tehniskās un funkcionālās atbilstības testēšana;
- d) kritiskās funkcionalitātes izmantošanas politika;
- e) noteikumi par to, vai dalībnieks drīkst arī saviem klientiem nodrošināt tiešu elektronisku piekļuvi sistēmai, un ja tas tā ir, nosacījumi, kas attiecas uz šādiem klientiem.

2. Ikviens tirdzniecības vieta veic uzticamības pārbaudes novērtējumu par saviem potenciālajiem dalībniekiem, ņemot vērā 1. punktā minētos nosacījumus, un nosaka šādas novērtēšanas procedūras.

3. Ikviens tirdzniecības vieta vienreiz gadā veic uz riskiem balstītu novērtējumu par tās dalībnieku atbilstību 1. punktā minētajiem nosacījumiem un pārbauda, vai tās dalībnieki joprojām ir reģistrēti kā ieguldījumu brokeru sabiedrības. Uz riskiem balstītajā novērtējumā ņem vērā katra dalībnieka veiktās tirdzniecības mērogu un potenciālo ietekmi, kā arī laiku, kas pagājis kopš dalībnieka pēdējā uz riskiem balstītā novērtējuma.

4. Ikviens tirdzniecības vieta pēc 3. punktā minētā ikgadējā uz riskiem balstītā novērtējuma attiecīgā gadījumā veic papildu novērtējumu par savu dalībnieku atbilstību 1. punktā minētajiem nosacījumiem.

5. Ikviens tirdzniecības vieta nosaka kritērijus un procedūras attiecībā uz sankciju piemērošanu neatbilstīgam dalībniekam. Šādas sankcijas citstarp ietver piekļuves tirdzniecības vietai apturēšanu un dalībnieka statusa zaudēšanu.

6. Ikviens tirdzniecības vieta vismaz piecus gadus uzglabā dokumentāciju ar šādu informāciju:

- a) uzticamības pārbaudes novērtējuma nosacījumi un procedūras;
- b) sankciju piemērošanas kritēriji un procedūras;
- c) sākotnējais uzticamības pārbaudes novērtējums par tās dalībniekiem;
- d) ikgadējais uz riskiem balstītais novērtējums par tās dalībniekiem;
- e) dalībnieki, kuri nav izturējuši ikgadējo uz riskiem balstīto novērtējumu; un šādiem dalībniekiem piemērotās sankcijas.

8. pants

Tirdzniecības sistēmu testēšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu pirms tirdzniecības sistēmas ieviešanas vai atjaunināšanas izmanto skaidri noteiktu izstrādes un testēšanas metodiku, kas nodrošina vismaz šādus rezultātus:
 - a) tirdzniecības sistēma nedarbojas, kā paredzēts;
 - b) atbilstības un risku pārvaldības kontrolpasākumi, kas iegulti sistēmās, darbojas, kā paredzēts, tai skaitā automātiski tiek sagatavoti ziņojumi par kļūdām;
 - c) gadījumā, ja ievērojami pieaug sistēmā apstrādāto ziņojumu skaits, tirdzniecības sistēma var turpināt darboties iedarbīgi.
2. Ikvienu tirdzniecības vietu spēj jebkurā laikā pierādīt, ka tā ir veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu, ka tās tirdzniecības sistēmas veicinātu nesakārtotu tirdzniecības apstākļu veidošanos.

9. pants

Atbilstības testēšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 6. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu paredz, ka tās dalībnieki veic atbilstības testēšanu, pirms tiek ieviesti vai būtiski atjaunināti:
 - a) piekļuve tirdzniecības vietas sistēmai;
 - b) dalībnieka tirdzniecības sistēma, tirdzniecības algoritms vai tirdzniecības stratēģija.
2. Atbilstības testēšanā nodrošina, ka dalībnieka tirdzniecības sistēmas pamatdarbība, algoritms un stratēģija atbilst tirdzniecības vietas noteiktajiem nosacījumiem.
3. Atbilstības testēšanā pārbauda, kā darbojas:
 - a) sistēmas vai algoritma plānotā spēja mijiedarboties ar tirdzniecības vietas savietošanas loģiku un datu plūsmu (no tirdzniecības vietas un uz to) adekvāta apstrāde;
 - b) pamatfunkcionalitāte, piemēram, rīkojuma vai intereses apliecinājuma iesniegšana, grozīšana vai atcelšana, statisku un tirgus datu lejupielādēšana un visas komercdatu plūsmas;
 - c) savienojamība, tai skaitā atcelšana pārtraukta savienojuma gadījumā (*cancel-on-disconnect*), tirgus datu plūsmu zaudēšana, algoritmu darbības ierobežošanas mehānismi (*throttles*) un datu atgūšana, tai skaitā tirdzniecības atsākšana dienas ietvaros, un apturētas tirdzniecības instrumentu vai neatjauninātu tirgus datu apstrāde.
4. Ikvienu tirdzniecības vietu saviem pašreizējiem un potenciāliem dalībniekiem nodrošina atbilstības testēšanas vidi, kas:
 - a) ir pieejama ar nosacījumiem, kas līdzvērtīgi nosacījumiem, kuri attiecas uz tirdzniecības vietas citiem testēšanas pakalpojumiem;
 - b) sniedz sarakstu ar finanšu instrumentiem, kurus var testēt un kuri reprezentatīvi pārstāv katru instrumentu kategoriju, kas pieejama darba vidē;
 - c) ir pieejama parastajā tirgus darbalaikā vai, ja pieejama tikai ārpus tirgus darbalaika, iepriekš noteiktos regulāros laikposmos;
 - d) saņem atbalstu no darbiniekiem ar pietiekamām zināšanām.

5. Ikviens tirdzniecības vieta ziņojumu par atbilstības testēšanas rezultātiem iesniedz vienīgi pašreizējiem un potenciāliem dalībniekiem.
6. Ikviens tirdzniecības vieta paredz, ka tās pašreizējie un potenciālie dalībnieki izmanto tās atbilstības testēšanas ietaises.
7. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka 1.–3. punktā minētās testēšanas vajadzībām testēšanas vide tiek faktiski nošķirta no darba vides.

10. pants

Dalībnieku algoritmu testēšana, lai novērstu nesakārtotus tirdzniecības apstākļus

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 6. punkts)

1. Ikviens tirdzniecības vieta paredz, ka tās dalībnieki pirms tirdzniecības algoritma vai tirdzniecības stratēģijas ieviešanas vai būtiskas atjaunināšanas apliecina, ka šādi ieviešamie algoritmi ir testēti, lai novērstu nesakārtotus tirdzniecības apstākļu veicināšanu vai radīšanu, un paskaidro, kādi līdzekļi ir izmantoti šādai testēšanai.
2. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina saviem dalībniekiem piekļuvi testēšanas videi, kas ietver jebkuru no šādām sastāvdaļām:
 - a) simulācijas ietaises, kas pēc iespējas pietuvināti īstenībai kopē darba vidi, tai skaitā nesakārtotus tirdzniecības apstākļus, un kas nodrošina funkcionalitāti, protokolus un struktūru, kuri dalībniekiem dod iespēju testēt vairākus scenārijus, kurus tie uzskata par nozīmīgiem savai darbībai;
 - b) tirdzniecības vietas noteikti un uzturēti testēšanas simboli.
3. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka 1. punktā minēto testu vajadzībām testēšanas vide tiek faktiski nošķirta no darba vides.

11. pants

Tirdzniecības vietas jauda

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka tās tirdzniecības sistēmām ir pietiekama spēja veikt savas funkcijas bez sistēmu darbības kļūmēm, pārtraukumiem vai kļūdām darījumu savietojšanā vismaz ar tādu ziņojumu vislielāko skaitu (sekundē), kuri attiecīgajā sistēmā ierakstīti iepriekšējo piecu gadu laikā (kas reizināts ar divi).

Lai konstatētu vislielāko skaitu ziņojumu, ņem vērā šādus ziņojumus:

- a) datu, tostarp rīkojumu, ievade un rīkojumu grozīšana vai atcelšana;
 - b) datu izvade, tai skaitā sistēmas atbilde uz ievaddatiem, rīkojumu reģistra datu attēlojums un pēctirdzniecības plūsmas izplatīšana, kas ļauj secināt par tirdzniecības sistēmas jaudas neatkarīgu izmantošanu.
2. Tirdzniecības sistēmas elementi, kas ņemami vērā 1. punkta vajadzībām, ir elementi, kuri atbalsta šādas darbības:
 - a) augšupēja savienojamība, rīkojumu iesniegšanas jauda, to ierobežošanas jauda un spēja līdzsvarot ienākošos klientu rīkojumus, izmantojot atšķirīgas vārtejas;
 - b) programma, kas paredzēta tirdzniecībai un kas tirdzniecības vietai dod iespēju savietot rīkojumus ar atbilstošu latentumu;
 - c) lejupēja savienojamība, rīkojumu un darījumu rediģēšana un citu veidu tirgus datu plūsma;
 - d) infrastruktūra, kas paredzēta iepriekš minēto elementu darbības uzraudzīšanai.

3. Kad ziņojumu skaits ir pārsniedzis tādu ziņojumu vislielāko skaitu (sekundē), kuri šajā sistēmā ierakstīti iepriekšējo piecu gadu laikā, tirdzniecības vieta novērtē, vai tās tirdzniecības sistēmas jauda joprojām ir atbilstoša. Pēc šādas novērtēšanas tirdzniecības vieta informē kompetento iestādi par plānotiem pasākumiem, ar kuriem paredzēts palielināt tās jaudu un šādu pasākumu īstenošanas laiku.
4. Ikvienu tirdzniecības vieta nodrošina, ka tās sistēmas spēj tikt galā ar pieaugošām ziņojumu plūsmām bez tās sistēmu darbības rezultātu būtiskas pasliktināšanās. Konkrētāk, tirdzniecības sistēmas uzbūve dod iespēju nepieciešamības gadījumā saprātīgā termiņā palielināt tās jaudu.
5. Ikvienu tirdzniecības vieta nekavējoties publisko un ziņo kompetentajai iestādei un dalībniekiem par smagiem tirdzniecības pārtraukšanas gadījumiem, kuru iemesls nav tirgus svārstīgums, un citiem būtiskiem savienojamības traucējumiem.

12. pants

Vispārīgs pienākums veikt uzraudzīšanu

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vieta nodrošina, ka to algoritmiskās tirdzniecības sistēmas jebkurā laikā ir pielāgotas tajā notiekošajai komercdarbībai un ir pietiekami stabilas, lai varētu nodrošināt darbības nepārtrauktību un regularitāti tirgos, kuros tā darbojas neatkarīgi no izmantotā tirdzniecības modeļa.
2. Ikvienu tirdzniecības vieta veic savu algoritmiskās tirdzniecības sistēmu uzraudzīšanu reāllaikā attiecībā uz šādiem aspektiem:
 - a) to darbība un 11. panta 4. punktā minētā jauda;
 - b) rīkojumi, kurus atsevišķi vai apkopotā veidā nosūtījuši tās dalībnieki.Konkrētāk, tirdzniecības vietas izmanto datu ierobežošanas limitus un uzrauga rīkojumu koncentrēšanas plūsmu, lai atklātu pienācīgas tirgus darbības potenciālu apdraudējumu.
3. Reāllaika brīdinājumus raida piecu sekunžu laikā pēc attiecīgā gadījuma.

13. pants

Pastāvīga uzraudzīšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vieta jebkurā laikā spēj pierādīt savai kompetentajai iestādei, ka tā reāllaikā uzrauga 11. panta 2. punktā minēto tirdzniecības sistēmu elementu darbību un izmantošanu attiecībā uz šādiem parametriem:
 - a) maksimālās ziņojumu nosūtīšanas jaudas izmantojums (sekundē) procentuālā izteiksmē;
 - b) tirdzniecības sistēmas pārvaldīto ziņojumu kopskaits sadalījumā pa tirdzniecības sistēmas elementiem, tai skaitā:
 - i) saņemto ziņojumu skaits (sekundē);
 - ii) nosūtīto ziņojumu skaits (sekundē);
 - iii) sistēmas noraidīto ziņojumu skaits (sekundē);
 - c) laikposms starp ziņojuma saņemšanu tirdzniecības sistēmas ārējā vārtejā un saistīta ziņojuma nosūtīšanai no tās pašas vārtejas pēc tam, kad savietošanas programma ir apstrādājusi sākotnējo ziņojumu;
 - d) savietošanas programmas darbības rezultāti.

2. Ikvienu tirdzniecības vietu pēc iespējas drīz un prioritārā secībā veic visas nepieciešamās darbības attiecībā uz jautājumiem, kas tirdzniecības sistēmā apzināti pastāvīgās uzraudzības gaitā, un spēj pielāgot vai izbeigt tirdzniecības sistēmas darbību vai nepieciešamības gadījumā to slēgt.

14. pants

Algoritmiskās tirdzniecības sistēmu darbības un jaudas regulāra pārskatīšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu saskaņā ar 2. pantu veicamā pašnovērtējuma kontekstā savu algoritmiskās tirdzniecības sistēmu un saistīto pārvaldības, pārskatbīdības, apstiprināšanas un darbības izvērtē nepārtrauktības mehānisma procesu darbības rezultātus un jaudu.

2. Šā panta 1. punktā minētās izvērtēšanas ietvaros tirdzniecības vieta veic spriedzes testus, kuros tā simulē nelabvēlīgus scenārijus, lai pārbaudītu datoraparātūras, programmatūras un sakaru līdzekļu darbības rezultātus un konstatētu, kuros scenārijos tirdzniecības sistēma vai tās sastāvdaļas savas funkcijas veic ar sistēmu darbības kļūmēm, pārtraukumiem vai kļūdām darījumu savietojšanā.

3. Spriedzes testi aptver visas tirdzniecības stadijas, tirdzniecības segmentus un tirdzniecības vietas tirgto instrumentu veidus, un tajos simulē dalībnieku darbības ar esošo savienojamības iestatījumiem.

4. Nelabvēlīgos scenārijus, kas minēti 2. punktā, balsta uz šādu informāciju:

- a) palielināts saņemto ziņojumu skaits, sākot ar vislielāko skaitu ziņojumu, kuri tirdzniecības vietas sistēmā apstrādāti iepriekšējo piecu gadu laikā;
- b) tirdzniecības vietas pamatdarbības funkciju neparedzēta darbība;
- c) spriedzes apstākļu un parasto tirgus apstākļu un tirdzniecības vietas pamatdarbības funkciju neparedzētas darbības kombinācija (pēc nejaušības principa).

5. Šā panta 1.–4. punktā minēto tirdzniecības vietas darbības rezultātu un jaudas izvērtēšanu veic neatkarīgs vērtētājs vai tirdzniecības vietas nodaļa, kura nav atbildīga par pārskatāmo funkciju.

6. Ikvienu tirdzniecības vietu veic darbības, lai ātri un iedarbīgi izlabotu 1.–4. punktā minētajā tirdzniecības vietas darbības rezultātu un jaudas izvērtēšanā konstatētās nepilnības un vismaz piecus gadus uzglabā dokumentāciju par pārskatīšanu un šajā sakarā veiktajām koriģējošām darbībām.

15. pants

Darbības nepārtrauktības mehānismi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu spēj jebkurā laikā pierādīt, ka tās sistēmas ir pietiekami stabilas, proti, ka tai ir iedarbīgi darbības nepārtrauktības mehānismi, ar kuriem var risināt traucējumus radošus incidentus.

2. Darbības nepārtrauktības mehānisms nodrošina, ka tirdzniecību var atsākt divās stundās vai apmēram tādā laikā pēc traucējumus radoša incidenta un ka maksimālais datu apjoms, kas varētu tikt zaudēts no jebkura tirdzniecības vietas IT pakalpojuma pēc traucējumus radoša incidenta, ir tuvu nullei.

16. pants

Darbības nepārtrauktības plāns

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikviens tirdzniecības vieta sava 3. pantā minētā pārvaldības un lēmumu pieņemšanas regulējuma kontekstā izveido darbības nepārtrauktības plānu, lai īstenotu iedarbīgus darbības nepārtrauktības mehānismus, kas paredzēti 15. pantā. Darbības nepārtrauktības plānā izklāsta procedūras un mehānismus par traucējumus radošu incidentu pārvaldību.
2. Darbības nepārtrauktības plānā paredz šādu satura minimumu:
 - a) virkne iespējamo nelabvēlīgu scenāriju attiecībā uz algoritmiskās tirdzniecības sistēmu darbību, tai skaitā sistēmu, personāla, darba telpu, ārējo piegādātāju vai datu centru nepieejamība vai izšķiroši svarīgu datu un dokumentu zaudēšana vai pārveidošana;
 - b) procedūras, kas jāievēro traucējumus radoša incidenta gadījumā;
 - c) maksimālais laiks, lai atsāktu tirdzniecības darbību un datu apjoms, kas varētu tikt zaudēts IT sistēmā;
 - d) procedūras par tirdzniecības sistēmas pārceļšanu uz dublējumobjektu (rezerves iekārtu) un tirdzniecības sistēmas darbības veikšanu no šā objekta;
 - e) izšķiroši svarīgu komercdatu, tostarp aktuālas informācijas par nepieciešamajiem kontaktiem, dublēšana, lai nodrošinātu saziņu tirdzniecības vietas ietvaros, starp tirdzniecības vietu un tās dalībniekiem, kā arī starp tirdzniecības vietu un tūrvērtēs un norēķinu infrastruktūru;
 - f) personāla apmācība par darbības nepārtrauktības mehānismu izmantošanu;
 - g) uzdevumu uzticēšana speciāli izveidotai drošības pasākumu vienībai, kas ir gatava reaģēt uzreiz pēc traucējumus radoša incidenta;
 - h) pastāvīga mehānismu testēšanas, izvērtēšanas un pārskatīšanas programma, tai skaitā procedūras par mehānismu pārveidošanu, ņemot vērā šīs programmas rezultātus.
3. Darbības nepārtrauktības plāns paredz arī pulksteņu sinhronizāciju pēc traucējumus radoša incidenta.
4. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka tiek veikts ietekmes novērtējums, kura ietvaros apzina traucējumus radošu incidentu riskus un sekas, un ka tas regulāri tiek pārskatīts. Šajā nolūkā tirdzniecības vieta pienācīgi dokumentē lēmumu par konstatēta tirdzniecības sistēmas nepieejamības riska neņemšanu vērā darbības nepārtrauktības plānā, un tirdzniecības vietas izpildinstitūcija to apstiprina ar tiešu formulējumu.
5. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka tās augsta līmeņa vadība:
 - a) nosaka darbības nepārtrauktības ziņā skaidri formulētus mērķus un stratēģijas;
 - b) atvēl atbilstošus cilvēku, tehnoloģiskos un finanšu resursus a) apakšpunktā minēto mērķu un stratēģiju sasniegšanai vai attiecīgi īstenošanai;
 - c) apstiprina darbības nepārtrauktības plānu un tā grozījumus, kas nepieciešami organizācijas, tehnoloģisko un juridisku izmaiņu dēļ;
 - d) vismaz vienreiz gadā tiek informēta par ietekmes novērtējuma vai tā pārskatīšanas iznākumu un par konstatējumiem attiecībā uz darbības nepārtrauktības plāna atbilstību;
 - e) organizācijas ietvaros izveido darbības nepārtrauktības funkciju.
6. darbības nepārtrauktības plānā nosaka procedūras par traucējumus radošu incidentu risināšanu ārpalpojumu veidā veiktu izšķirošu pamatdarbības funkciju jomā, tai skaitā gadījumos, ja šīs izšķirošās pamatdarbības funkcijas kļūst nepieejamas.

17. pants

Darbības nepārtrauktības mehānismu regulāra pārskatīšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu sava 2. pantā minētā pašnovērtējuma kontekstā, balstoties uz īstenības apstākļiem pietuvinātiem scenārijiem, veic darbības nepārtrauktības plāna darbības testēšanu un pārbauda tirdzniecības vietas spēju atgūt datus pēc traucējumiem radošiem incidentiem un atsākt tirdzniecību, kā paredzēts 15. panta 2. punktā.
2. Ikvienu tirdzniecības vietu, kas to uzskata par nepieciešamu, ņemot vērā 1. punktā paredzētās regulārās pārskatīšanas rezultātus, nodrošina, ka tās darbības nepārtrauktības plāna un mehānismu pārskatīšanu veic neatkarīgs vērtētājs vai pašas tirdzniecības vietas nodaļa, kas nav atbildīga par pārskatāmo funkciju. Testēšanas darbības rezultātus dokumentē rakstveidā, uzglabā un iesniedz tirdzniecības vietas augsta līmeņa vadībai, kā arī pamatdarbības struktūrvienībām, kas iesaistītas darbības nepārtrauktības plānā.
3. Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka darbības nepārtrauktības plāna testēšana neskar tās parasto tirdzniecību darbību.

18. pants

Nesakārtotu tirdzniecības apstākļu novēršana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 4., 5. un 6. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu ievieš vismaz šādus mehānismus, lai novērstu nesakārtotu tirdzniecību un jaudas limitu pārkāpumus:
 - a) limiti (sadalījumā pa dalībniekiem) attiecībā uz nosūtīto rīkojumu skaitu (sekundē);
 - b) svārstīguma pārvaldības mehānismi;
 - c) pirmstirdzniecības kontrolpasākumi.
2. Ikvienu tirdzniecības vietu 1. punkta vajadzībām spēj:
 - a) pieprasīt no jebkura dalībnieka vai garantētas piekļuves lietotāja informāciju par tā organizatoriskajām prasībām un tirdzniecības kontrolpasākumiem;
 - b) apturēt dalībnieka vai tirgotāja piekļuvi tirdzniecības sistēmai pēc tirdzniecības vietas ierosmes vai pēc šā dalībnieka, tirdzniecības vietas, CCP, ja tas paredzēts CCP piemērojamajos noteikumos, vai kompetentās iestādes lūguma;
 - c) izmantot kritisko funkcionalitāti, lai atceltu neizpildītos rīkojumus, kurus iesniedzis dalībnieks vai garantētas piekļuves klients šādos apstākļos:
 - i) pēc dalībnieka vai garantētas piekļuves klienta lūguma, ja šis dalībnieks vai klients pats tehniski nespēj izdzēst savus rīkojumus;
 - ii) ja rīkojumu reģistrā kļūdas dēļ ir iekļauti dublēti rīkojumi;
 - iii) pēc darbības apturēšanas, ko ierosinājis tirgus operators vai kompetentā iestāde;
 - d) atcelt vai atsaukt darījumu tirdzniecības vietas svārstīguma pārvaldības mehānismu vai tirdzniecības sistēmas pamatdarbības funkcijas nepareizas darbības gadījumā;
 - e) līdzsvarot ienākošos rīkojumu plūsmu starp savām dažādajām vārtejām, ja tirdzniecības vietu izmanto vairāk nekā vienu vārteju, lai novērstu sabrukumu.

3. Ikvienu tirdzniecības vietu nosaka politikas un mehānismus attiecībā uz:
- svārstīguma pārvaldības mehānismiem, kas paredzēti 19. pantā;
 - tirdzniecības vietas izmantotiem pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības kontrolpasākumiem un pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības kontrolpasākumiem, kas nepieciešami tās dalībniekiem, lai piekļūtu tirgum;
 - dalībnieku pienākumu izmantot pašiem savu kritisko funkcionalitāti;
 - prasībām attiecībā uz dalībnieku sniegtu informāciju;
 - piekļuves apturēšanu;
 - atcelšanas politiku attiecībā uz rīkojumiem un darījumiem, tai skaitā:
 - laika grafiku;
 - procedūras;
 - pienākumus attiecībā uz pārskatu sniegšanu un pārredzamību;
 - strīdu izšķiršanas procedūras;
 - pasākumus kļūdainu darījumu skaita mazināšanai;
 - rīkojumu ierobežošanas mehānismus, tostarp:
 - rīkojumu skaitu (sekundē) iepriekš noteiktos laikposmos;
 - politiku par vienādu attieksmi dalībnieku vidū, ja vien datu ierobežošana nav vērsta pret atsevišķiem dalībniekiem;
 - pasākumus, kas veicami pēc datu ierobežošanas gadījuma.
4. Ikvienu tirdzniecības vietu publisko savas politikas un mehānismus, kas minēti 2. un 3. punktā. Šis pienākums neattiecas uz konkrēto rīkojumu skaitu (sekundē) iepriekš noteiktos laikposmos un to svārstīguma pārvaldības mehānismu konkrētajiem parametriem.
5. Ikvienu tirdzniecības vietu vismaz piecus gadus uztur pilna apmēra dokumentāciju par savām 3. punktā minētajām politikām un mehānismiem.

19. pants

Svārstīguma pārvaldības mehānismi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 5. punkts)

- Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka jebkurā brīdī tirdzniecības laika ietvaros darbojas atbilstoši mehānismi, kas paredzēti tirdzniecības automātiskai apstādināšanai vai ierobežošanai.
- Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka:
 - mehānismi, kas paredzēti tirdzniecības apstādināšanai vai ierobežošanai, ir testēti pirms ieviešanas un regulāri pēc tam, kad tiek pārskatīta tirdzniecības sistēmu jauda un darbības rezultāti;
 - ir rezervēti IT un cilvēkresursi, ar kuriem paredzēts risināt tirdzniecības apstādināšanas vai ierobežošanas vajadzībām ieviesto mehānismu uzbūves, uzturēšanas un uzraudzības jautājumus;
 - pastāvīgi tiek uzraudzīti tirgus svārstīguma pārvaldības mehānismi.

3. Ikviens tirdzniecības vieta uztur dokumentāciju par svārstīguma pārvaldības mehānismu noteikumiem un parametriem un to izmaiņām, kā arī dokumentāciju par šo mehānismu izmantošanu, vadīšanu un atjaunināšanu.

4. Ikviens tirdzniecības vieta nodrošina, ka tās noteikumi par svārstīguma pārvaldības mehānismiem ietver procedūras par rīcību situācijās, kad parametri tiek ignorēti, ar manuāliem līdzekļiem, lai nodrošinātu sakārtotu tirdzniecību.

20. pants

Pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības kontrolpasākumi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 4. un 6. punkts)

1. Ikviens tirdzniecības vieta veic šādus pirmstirdzniecības kontrolpasākumus, kas pielāgoti katram finanšu instrumentam, kas tajā tiek tirgots:

- a) cenu atšķirības (*collars*), kas automātiski bloķē rīkojumus, kuri neatbilst iepriekš noteiktiem cenu parametriem, izskatot rīkojumu pēc rīkojuma;
- b) maksimālā rīkojuma vērtība, kas automātiski liedz rīkojumiem ar neparasti lielu rīkojuma vērtību iekļūt rīkojumu reģistrā, atsaucoties uz teorētisko nominālvērtību par katru finanšu instrumentu;
- c) maksimālais rīkojuma apjoms, kas automātiski liedz rīkojumiem ar neparasti lielu rīkojuma apmēru iekļūt rīkojumu reģistrā.

2. Pirmstirdzniecības kontrolpasākumus, kas minēti 1. punktā, veido tā, lai nodrošinātu, ka:

- a) to automatizētā piemērošana spēj no jauna koriģēt limitu tirdzniecības sesijas laikā un visās tās stadijās;
- b) to uzraudzīšana nekavējas par vairāk nekā piecām sekundēm;
- c) rīkojums tiek noraidīts, tiklīdz ir pārsniegts limits;
- d) ir ieviestas procedūras un mehānismi, ar kuriem paredzēts pēc attiecīgā dalībnieka lūguma atļaut rīkojumus, kuri pārsniedz limitus. Šādas procedūras un mehānismus ārkārtas apstākļos piemēro pagaidu statusā attiecībā uz konkrētu rīkojumu vai rīkojumu kopu.

3. Ikviens tirdzniecības vieta var ieviest pēctirdzniecības kontrolpasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem, balstoties uz risku novērtējumu par tās dalībnieku darbību.

21. pants

Tiešas elektroniskas piekļuves nodrošināšanas nosacījumu iepriekšēja noteikšana

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 7. punkts)

Ikviens tirdzniecības vieta, kas atļauj TEP caur savu sistēmu, nosaka un publicē noteikumus un nosacījumus, pēc kuriem tās dalībnieki var nodrošināt TEP saviem klientiem. Šie noteikumi un nosacījumi ietver vismaz konkrētās prasības, kas izklāstītas Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/589 ⁽¹⁾ 22. pantā.

⁽¹⁾ Komisijas 2016. gada 19. jūlija Deleģētā regula (ES) 2017/589, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kas precizē algoritmiskajā tirdzniecībā iesaistīto ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskās prasības (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 417. lpp.).

22. pants

Speciālas prasības attiecībā uz tirdzniecības vietām, kuras atļauj garantētu piekļuvi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 7. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu nosaka, ka garantētas piekļuves nodrošināšana ir atkarīga no to atļaušanas, un paredz, ka uz sabiedrībām, kurām ir garantēta piekļuve, attiecas vismaz tie paši kontrolpasākumi, kas minēti 18. panta 3. punkta b) apakšpunktā.
2. Ikvienu tirdzniecības vietu nodrošina, ka vienīgi garantētas piekļuves nodrošinātāji jebkurā laikā ir tiesīgi noteikt vai pārveidot parametrus, kuri attiecas uz 1. punktā minētajiem kontrolpasākumiem attiecībā pret tās garantētās piekļuves klientu rīkojumu plūsmu.
3. Ikvienu tirdzniecības vietu spēj apturēt vai atsaukt garantētas piekļuves nodrošināšanu klientiem, kuri pārkāpuši Direktīvu 2014/65/ES, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014 ⁽¹⁾ un (ES) Nr. 596/2014 ⁽²⁾ vai tirdzniecības vietas iekšējos noteikumus.

23. pants

Drošība un piekļuves ierobežojumi

(Direktīvas 2014/65/ES 48. panta 1. punkts)

1. Ikvienu tirdzniecības vietu ievieš procedūras un mehānismus attiecībā uz fizisko un elektronisko drošību, ar kuriem paredzēts aizsargāt tās sistēmas no ļaunprātīgas izmantošanas vai neatļautas piekļuves un nodrošināt tās sistēmās ietilpstošu vai caur to plūstošu datu integritāti, tostarp mehānismus, kas dod iespēju novērst vai pēc iespējas mazināt riskus saistībā ar uzbrukumiem informācijas sistēmām, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/40/ES ⁽³⁾ 2. panta a) punktā.
2. Konkrētāk, tirdzniecības vietu ievieš un uztur pasākumus un mehānismus attiecībā uz fizisko un elektronisko drošību, lai varētu nekavējoties apzināt un novērst vai pēc iespējas mazināt riskus saistībā ar:
 - a) neatļautu piekļuvi tās tirdzniecības sistēmai vai tās sastāvdaļai, tai skaitā neatļautu piekļuvi darba telpām un datu centriem;
 - b) sistēmas traucējumiem, kas ievērojami apgrūtina vai pārtrauc informācijas sistēmas darbību, ievadot, pārsūtot, bojājot, dzēšot, pasliktinot, pārveidojot vai slāpējot datus vai padarot šādus datus nepieejamus;
 - c) datu traucējumiem, dzēšot, bojājot, pasliktinot, pārveidojot vai slāpējot datus informācijas sistēmā vai padarot šādus datus nepieejamus;
 - d) to, ka ar tehniskiem līdzekļiem pārtver uz informācijas sistēmu vai no tās, vai tās ietvaros nepubliciski pārsūtītus datus, tostarp šādus datus saturošu elektromagnētisko starojumu no informācijas sistēmas.
3. Ikvienu tirdzniecības vietu nekavējoties informē kompetento iestādi par ļaunprātīgas izmantošanas vai neatļautas piekļuves incidentiem, nekavējoties sniedzot ziņojumu par incidentu, kurā norāda incidenta būtību, pasākumus, kas veikti, reaģējot uz incidentu, un iniciatīvas par līdzīgu incidentu novēršanu nākotnē.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 596/2014 par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Direktīva 2013/40/ES par uzbrukumiem informācijas sistēmām un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI (OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.).

24. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no dienas, kas Direktīvas 2014/65/ES 93. panta 1. punkta otrajā daļā ir minēta vispirms.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 14. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Parametri, kas jāņem vērā, veicot 2. panta 1. punktā minēto tirdzniecības vietas pašnovērtējumu

- a) Tirdzniecības vietas būtība, ko raksturo šādi aspekti:
- i) tirdzniecības vietā tirgoto instrumentu veidi un regulatīvais statuss, piemēram, vai tirdzniecības vietā tiek tirgoti likvidi instrumenti, ar kuriem jāveic obligāta tirdzniecība;
 - ii) tirdzniecības vietas nozīme finanšu sistēmā, piemēram, vai tajā tirgotie finanšu instrumenti var tikt tirgoti citviet.
- b) Mērogs, ņemot vērā tirdzniecības vietas potenciālo ietekmi uz tirgu taisnīgu un pienācīgu darbību, balstoties uz vismaz šādiem elementiem:
- i) tirdzniecības vietā izmantoto algoritmu skaits;
 - ii) tirdzniecības vietas iespējas apstrādāt ziņapmaiņas apjomu;
 - iii) tirdzniecības vietā izpildīto tirdzniecības darījumu apjoms;
 - iv) algoritmiskās tirdzniecības apjoms procentuālā izteiksmē no visas tirdzniecības darbības un no tirdzniecības vietā notiekošās tirdzniecības apgrozījuma kopsummas;
 - v) ātrās datorizētās tirdzniecības (*HFT*) apjoms procentuālā izteiksmē no visas tirdzniecības darbības un no tirdzniecības vietā notiekošās tirdzniecības apjoma kopsummas;
 - vi) tās dalībnieku skaits;
 - vii) to dalībnieku skaits, kuri nodrošina tiešo elektronisko piekļuvi (*TEP*), tostarp attiecīgā gadījumā konkrētais to dalībnieku skaits, kuri paredz garantētu (*sponsorētu*) piekļuvi un nosacījumus, ar kādiem *TEP* tiek piedāvāta vai var tikt deleģēta;
 - viii) neizpildīto rīkojumu skaita attiecība pret darījumiem, kas novēroti un konstatēti saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2017/566 ⁽¹⁾;
 - ix) attālināto dalībnieku skaits un to procentuālā daļa;
 - x) piedāvāto koplietošanas (*co-location*) vai tuvmitināšanas (*proximity hosting*) objektu skaits;
 - xi) to valstu un reģionu skaits, kur tirdzniecības vieta veic komercdarbību.
 - xii) darbības nosacījumi mehānismiem, ar kuriem paredzēts pārvaldīt svārstīgumu, un tas, vai tiek izmantoti dinamiski vai statistiski tirdzniecības limiti, kuru pārsniegšana izraisa tirdzniecības apturēšanu vai rīkojumu noraidīšanu).
- c) Sarežģītība, ko raksturo šādi aspekti:
- i) tirdzniecības vietā tirgoto finanšu instrumentu kategorijas;
 - ii) tirdzniecības vietā pieejamie tirdzniecības modeļi, tostarp dažādie tirdzniecības modeļi, kas darbojas vienlaikus, piemēram, izsole, pastāvīga izsole un hibridas sistēmas;
 - iii) pirmstirdzniecības pārredzamības izņēmumu izmantošana saistībā ar izmantotajiem tirdzniecības modeļiem;
 - iv) tirdzniecības vietas izmantoto tirdzniecības sistēmu dažādība un apmērs, kādā tirdzniecības vieta kontrolē savu tirdzniecības sistēmu izveidošanu, pielāgošanu, testēšanu un pārskatīšanu;
 - v) tirdzniecības vietas struktūra īpašumtiesību un pārvaldības ziņā un tās organizācijas, darbības, tehniskā, fiziskā un ģeogrāfiskā uzbūve;
 - vi) tirdzniecības vietas dažādo savienojamības un tehnoloģiju objektu izvietojums;
 - vii) tirdzniecības vietas fiziskās tirdzniecības infrastruktūras dažādība;
 - viii) tirdzniecības vietas izmantoto ārpakalpojumu apmērs, it īpaši gadījumos, kad ārpakalpojumus izmanto pamatdarbības funkciju jomā;
 - ix) saistībā ar tirdzniecības modeļiem, IT sistēmām un tirdzniecības vietas dalībnieku sastāvu notiekošo izmaiņu biežums.

⁽¹⁾ Komisijas 2016. gada 18. maija Deleģētā regula (ES) 2017/566, ar ko attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par neizpildīto rīkojumu attiecību pret darījumiem nolūkā novērst nesakārtotus tirdzniecības apstākļus papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 84. lpp.).